

CANCER OCH SEXUALITET

Cancern eller blodsjukdom och dess behandlingar ger ofta upphov till förändringar i parförhållandet och påverkar sexualiteten. En minskad sexlust är ett vanligt fenomen vid insjuknandet, under behandlingen samt även efter behandlingen. Orsaker kan vara

- kris orsakad av insjuknandet
- depression
- tunga behandlingar samt behandlingarnas biverkningar
- rädsla för att mista sexualiteten
- rädsla för att mista "jag-bilden"
- svårigheter i parförhållandet
- rädsla för att inte kunna älska eller klara av samlivet

Eftersom sexualiteten är viktigt i ett parförhållande så diskutera kring dina känslor och rädslor med din partner. Respektera varandras åsikter och ge varandra stöd i den nya livssituationen. Efter att en tid har gått och man har anpassat sig till den nya situationen, ökar ofta den sexuella lusten. Ifall problemen kvarstår en längre tid och orsakar besvär i parförhållandet så diskutera kring problemen med din läkare eller sjukskötare. Orsakerna kan behöva utredas.

Många läkemedelsbehandlingar samt strålbehandling mot bäckenet orsakar torra slemhinnor i underlivet. Torra slemhinnor försvårar samlag och kan orsaka smärta. Slidans slemhinnor kan fuktas med glidmedel. Oparfumerad och färglös bassalva eller olja kan användas. Fråga råd om preparat på apoteket.

Lokal estrogensalva sköter om tunna, torra och irriterade slemhinnor i slidan. Diskutera med din behandlande läkare före du påbörjar behandlingen ifall du insjuknat i bröstcancer. Estrogensalva fås receptfritt från apoteket.

Behandlingar orsakar tunna slemhinnor i urinvägarna samt urinblåsan och urinvägsinfektioner är vanliga, diskutera med din läkare ifall det finns behov av förebyggande medicin mot urinvägsinfektion.

Cancer- eller blodsjukdomsbehandling för män kan orsaka olika grad av svårighet med erektionen. Problemen kan t.ex. bero på förändringar i hormonnivåer eller kris vid insjuknandet. Diskutera öppet med din partner, ibland hjälper det att man pratar igenom problemen. Det är även viktigt med närhet och närhet kan även vara annat än samlag. Ifall det inte finns fysiska orsaker till potensstörningen kan tillståndet normaliseras när krisen vid insjuknandet gått över. Erektionsstörningar kan även behandlas med läkemedel. Berätta om dina besvär för poliklinikens läkare, som vid behov kan skriva en remiss till urologen, som är sakkunnig specialist vid potensbesvär.

På sjukhuset arbetar även en sexualterapeut, som erbjuder sexualrådgivning- och terapi för patienter i alla åldrar som är intresserade av sitt eget välmående i relation till sexualiteten och människorelationer. Du kan be sjukskötare eller läkare på polikliniken om remiss till henne. Du kan även lämna ringbud till sexualterapeuten, då tar hon direkt kontakt med dig.

Sexualterapeut Jaana Sammallahti

Kontaktuppgift vid ringbud: Tel.nr (06)826 4196